

IMPACT

En Påverkansplattform för Life Science och Medicinteknik

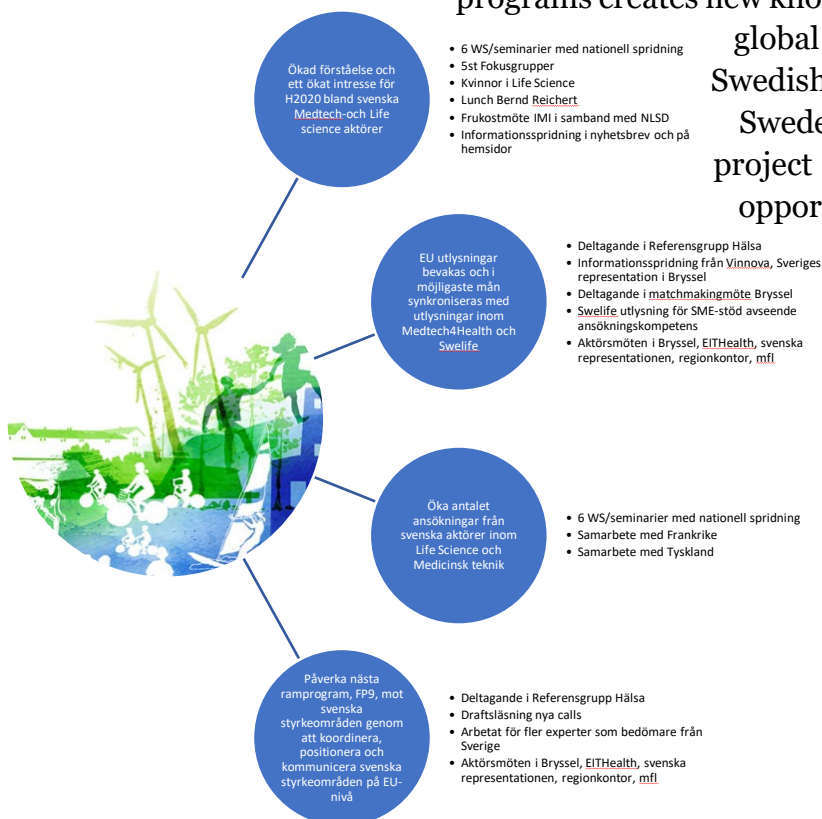
Påverkansplattformen IMPACT har drivits av de strategiska innovationsprogrammen Medtech4Health och Swelife i syfte att öka det svenska intresset för och deltagandet i EU:s forsknings- och innovationsprogram Horizon 2020 samt påverka nästa innehåll i nästa ramprogram.

Utöver en sammanhängande värdekedja från forskning, utveckling och innovation finns behov av ett ökat stöd för internationaliseringsaktiviteter, vilket betonas i Regeringens proposition 2016/17:50 Kunskap i Samverkan. Ett högt svenskt deltagande (akademi, industri och hälso- och sjukvård) i olika internationella forsknings- och innovationsprogram skapar ny kunskap som kan bidra till att lösa globala samhällsutmaningar, vilket skulle stärka Sveriges position som ett globalt kunskapscentrum och i förlängningen bidra till att stärka svensk konkurrenskraft. Detta projekt adresserar möjligheter och utmaningar som internationella finansieringsprogram innebär.

The IMPACT platform project has been driven by two strategic innovation programmes; Medtech4Health and Swelife, in order to increase Swedish participation in the EU's research and innovation program Horizon 2020.

In addition to a coherent value chain from research, development and innovation, we see a need to increase support for internationalization activities, as emphasized in the Government's Bill: 2016/17: 50 Knowledge in Collaboration. A high level of Swedish participation (academia, industry and healthcare) in international research and innovation

programs creates new knowledge that can contribute to solving global societal challenges, strengthen Swedish competitiveness and position Sweden as a global knowledge centre. This project addresses the challenges and opportunities that international financing programs address.

2019-02-22

Lena Strömberg,
Medtech4Health
&
Heather Marshall-Heyman,
Swelife

Innehållsförteckning

1. Bakgrund	3
1.1 EU:s ramprogram	3
1.2 Sammanfattning av påverkansplattformens projektets mål	3
1.2.1 Swelife påverkansplattform	3
1.2.2 Medtech4Health Påverkansplattform	4
1.2.3 IMPACT – Ett samarbete mellan Medtech4Health och Swelife	5
2. Mål aktiviteter och resultat	6
2.1 Öka förståelse och intresse för H2020 bland life science och medtech aktörer	6
2.1.1 Nationell workshopserie	6
2.1.2 Fokusgrupper och svenska styrkeområden inom hälsa	7
2.1.3 Kvinnor i LifeScience	8
2.1.4 Samverkan med EIC Pilot Programme	10
2.1.5 Samverkan med Innovative Medicines Initiative (IMI)	10
2.1.6 Informationsspridning	10
2.2 Bevaka EU utlysningar och i möjligaste mån synkronisera med utlysningar inom Swelife och Medtech4Health.	11
2.2.1 Deltagande i Referensgrupp hälsa	11
2.3 Att öka antalet ansökningar från svenska aktörer inom Life Science och Medicinteknik.	11
2.3.1 Samarbete med Frankrike	11
2.3.2 Samarbete med Tyskland	12
2.3.4 Utlysning för stöd till SMFs i ansökningsprocessen	13
2.4 Positionera svenska styrkeområden i EU:s ramprogram	14
2.4.1 Matchmaking möte i Bryssel	15
2.4.2 Draftläsning och inspel	16
2.4.3 Att öka engagemanget och inflytandet för svensk Life Science och medicinteknik i Bryssel	17
2.4.4 Fler experter i internationella påverkansgrupperingar	18
3. Systemeffekter	19
3.1 Kartläggning av aktörer	19
3.2 Ökat nationellt samarbete	20
3.3 Nationella EU SME-kontoret	20
4. Slutsatser	21
5. Förslag och möjligheter	22
5.1 EUREKA	22
EUREKA Nätverksprojekt	22
EUREKA Kluster	23
Eurostars	23
5.2 EIT Health	24
5.3 Tyskland	24
5.4 Draftläsningsmodell	24
Appendix	26

1. BAKGRUND

Life Science och Medicinteknik prioriteras av Sveriges regering, vilket tagit sig uttryck i etablerandet av de strategiska innovationsprogrammen (SIP:arna) Swelife och Medtech4Health. I detta perspektiv är ett ökat internationellt samarbete viktigt då det skapar ny kunskap som kan bidra till att lösa globala samhällsutmaningar, stärka svensk konkurrenskraft och positionera Sverige som ett globalt kunskapscentrum. En strategisk internationell närvaro är också viktig för att säkerställa Sveriges förmåga att attrahera kapital och kompetens för snabbare utväxling av nationella satsningar på forskning och innovation.

Enskilda svenska aktörer inom området (myndigheter, forskningsinstitutioner och företag) har en längre tid varit aktiva internationellt, men har sällan samverkat som man nu gör inom SIP:arna. Påverkansplattformen har varit en unik möjlighet att nationellt kraftsamla och skapa initiativ som kan positionera Sverige starkare på den internationella arenan genom påverkansarbete mot nästa ramprogram Horizon Europe.

Medtech4Healths och Swelifes påverkansplattformar initierades som två separata projekt. Programmen insåg dock tidigt att plattformarnas aktiviteter behöver synkroniseras och samverkan gick i praktiken så långt att en gemensam arbetsgrupp tillsattes och samtliga aktiviteter genomfördes tillsammans.

1.1 EU:s ramprogram

Ramprogrammen för forskning och innovation är stora framgångar i det europeiska samarbetet.

Horisont 2020 är EU:s största forsknings- och innovationsprogram. Med en budget på närmare 77 miljarder Euro över sju år (2014-2020) är ambitionen med programmet att öka innovationstakten i Europa, leverera lösningar till slutanvändare och accelerera ekonomisk tillväxt i EU.

Kommissionen publicerade nyligen sitt förslag till kommande ramprogram, Horizon Europe; ett ambitiöst program för forskning och innovation på 100 miljarder Euro som ska löpa år 2021-2027. Horizon Europe kommer sannolikt att inkorporera politiska uppdrag (sk. missions) som ska säkerställa tydlig måluppfyllnad.

1.2 Sammanfattning av påverkansplattformens projektets mål

1.2.1 Swelife påverkansplattform

Det strategiska innovationsprogrammet Swelife har skapat en nationell plattform för life science som arbetar för att stimulera samverkan mellan små och stora företag, akademi och hälso- och sjukvård. Påverkansplattformen ska använda Swelife och dess nätverk för att uppnå en ökad internationell synlighet för Life Science i Sverige och för att positionera svenska styrkeområden i H2020 och Horizon Europe.

Övergripande vision:

Sverige ska vara bland de mest framgångsrika länderna inom life science i H2020 (beviljande i relation till folkmängd) och i Horizon Europe.

Fokus för påverkansplattformens arbete ska vara de områden som lyfts fram i Samverkansprogrammet Life Science och i forsknings- och innovationspropositionen; register och biobanker, biomedicinsk och klinisk forskning, och digitalisering av hälso- och sjukvården. Genom att facilitera samverkan inom life science (akademi, industri och hälso- och sjukvård) och positionera Sverige i Bryssel förbättras förutsättningarna för svenska aktörer att delta i H2020 och kommande ramprogram.

Projekt mål:

Påverkansplattformens syfte är att ska skapa konkret nytta för svensk life science genom ökat deltagande i europeiska samarbeten och genom att skapa bättre förutsättningar för att Sverige ska lyckas attrahera en större andel av EU:s forskningsmedel.

Specifika mål:

1. Att påverka kommande H2020-utlysningar, och efterföljande ramprogram, via deltagande i utformningen av dessa samt genom koordinering, positionering och kommunicering av svenska styrkeområden på EU-nivå.
2. Att bättre synliggöra möjligheten att delta i och därmed facilitera för svenska intressenter att ingå i projektkonsortier i H2020 och kommande ramprogram.

Resultatet ska vara att ett omfattande internationellt samarbete växer fram och skapar konkret nytta för svensk life science-industri och forsknings- och innovationsmiljöer, samt bidrar till att nya innovationer (behandlingar, hjälpmedel, preventiva insatser etc.) introduceras i hälso- och sjukvården.

1.2.2 Medtech4Health Påverkansplattform

Plattformen har etablerats baserad på det existerande samarbetet inom Medtech4Health. Området Medicinteknik är angeläget som möjliggörare för Personalized Medicine och för att möta den demografiska utmaning som vi i Sverige möter något tidigare än många andra länder i Europa. Medicinteknik är en förutsättning för utveckling av vårt eget välfärdssystem och ger stora exportmöjligheter, men kräver samtidigt ett ökat svenskt deltagande och initiativtagande i europeiska forsknings- och innovationsprojekt.

Visionen för denna påverkansplattform är att Sverige utifrån sina styrkeområden och tillgångar inom medicinsk teknik ska betraktas som en självklar och eftersträvarsvärd partner i EU-projekt och en partner som tar initiativ. Projektmålet är att markant öka det svenska deltagandet i ansökningar relativt dagens nivå, dessutom med effektmålet kraftigt ökad "success rate". Projektets syfte är också att skapa ett ökat lärande, framför allt inom Medtech4Healths noder, kring att arbeta med Horizon 2020 och EU-finansiering.

Plattformen kommer att arbeta med koordinering av svenska aktörer, mobilisering av europeiska samarbetspartners och ökad interaktion i EU-systemet. Bland planerade aktiviteter finns seminarier som genomförs i Bryssel, när så är möjligt tillsammans med aktörer från andra länder med likartade intressen och strategier eller andra svenska påverkansplattformar, och även ett ökat deltagande i europeiska konferenser.

Plattformen kommer också att i samarbete med befintliga EU-projektfrämjande aktörer genomföra informationsinsatser i Sverige, specifika för Medicinteknik och Horizon 2020, för en fördjupad kunskap om målsättning, prioritering och policy inom EU-FoU för bättre tyngd i svenska ansökningar.

Övergripande vision:

Alla europeiska projektkonsortier inom medicinteknik eftersträvar medverkan och samverkan från Sverige, som uppvisar initiativkraft, efterfrågade nyckelkompetenser och stark innovationsinfrastruktur.

Projekt mål:

- Ökad förståelse och ett ökat intresse för H2020 bland svenska Medtech-aktörer och specifikt inom Medtech4Healths noder

- EU utlysningar bevakas och i möjligaste mån synkroniseras med utlysningar inom Medtech4Health
- Antalet beviljade ansökningar från svenska aktörer inom Medicinsk teknik 2018 – 3 st

Långsiktigt mål 2025

- Påverka utlysningstexterna så att minst två tydliga starka områden fokuseras i utlysningstexterna i kommande ramprogrammen

1.2.3 IMPACT – Ett samarbete mellan Medtech4Health och Swelife

Sommaren 2017 beslöt de två strategiska innovationsprogrammen att deras påverkansplattformar skulle slås ihop vilket resulterade i att det gemensamma projektet IMPACT etablerades. Formellt fortsatte de två beslutade projekten löpa gentemot Vinnova. En gemensam arbetsgrupp formades med en bred kompetens inom området:

Inger Lundqvist, Karolinska Institutet, EIT Health Coordinator

Peter Hult, Forskningskoordinator; Institutionen för medicinsk teknik, Linköpings Universitet

Sara Gunnerås, Director, EU Support Office, SwedenBio samt EUSME advisor.

Reidar Gårdebäck, Director, MedTech4Health

Ronnie Lundström, senior forskare i medicinsk teknik, Umeå Universitet

Sara Qvarlander, forskningsingenjör, Centrum för medicinsk teknik och fysik, Umeå Universitet

Jenny Almkvist, Regionutvecklare, Life Science, Västra Götalands Regionen

Malin Hollmark, projektledare innovation & tillväxt, Swedish Medtech

Monika Lydin, Gruppchef, RISE

Maria Fagerquist, Sakkunnig Policy, LIF

Thomas Gunnarsson, Portföljansvarig, Samverkan och samordning Swelife

Det gemensamma projektet leddes av Lena Strömberg och Heather Marshall-Heyman.

Gemensamma mål och aktiviteter definierades för det gemensamma projektet.

VISION - Svensk initiativkraft, nyckelkompetenser och stark innovationsinfrastruktur - en självklar partner i paneuropeiska projektconsortier

MÅL

- **Ökad** förståelse och intresse för H2020 bland svenska Life Science och Medtech aktörer
- **Bevakning** av EU utlysningar och i möjligaste mån synkronisera med [SIP:arnas](#) utlysningar
- **Öka antalet** beviljade ansökningar från svenska aktörer inom H2020
- **Påverka** skrivningarna i nästa ramprogram mot svenska styrkeområden genom att koordinera, positionera och kommunicera svenska styrkeområden på EU-nivå

SYFTE

- Skapa konkret nytta för svensk Medtech och Life science genom **ökat deltagande** i europeiska samarbeten
- Sverige ska **attrahera** en större andel av EU:s F&I-medel

2. MÅL AKTIVITETER OCH RESULTAT

2.1 Öka förståelse och intresse för H2020 bland life science och medtech aktörer

Bakgrund

Trots Vinnovas informationsspridning nationellt, och från Bryssel, kring möjligheter inom Horizon 2020 finns mer att göra för att öka kunskapen hos Sveriges aktörer inom det breda Hälso-området. Ett antal aktiviteter har genomförts i syfte att stödja just detta inom projektet. På nationell nivå har projektet bla. genomfört en workshopserie, utvecklat och pilot-testat en fokusgruppsmodell för breddning av Referensgrupp Hälsas arbete med draftsläsningar, utveckling av White Papers mm. Kommunikation kring möjligheterna har spridits via hemsidor och nyhetsbrev. Ett flertal andra mötesplatser har också arrangerats, främst i Sverige med olika fokus och mål, allt i syfte att nå aktörer, företag och individer.

2.1.1 Nationell workshopserie

För att öka antalet ansökningar till, och beviljade samarbeten i, H2020 behövs en ökad förståelse för programmet, vilka förutsättningar som finns för att kunna söka, vad som är viktigt att tänka på, inklusive legala, finansiella och formella åtaganden, och vilket stöd som finns att tillgå. En nationell workshopserie genomfördes för att stimulera fler svenska aktörer att söka till H2020. Målet var att informera och ge vägledning till intressenter från akademien och företag inom sektorn. Sex nationella workshops genomfördes mellan november 2017 och maj 2018 vid Swelifes/MedTech4Healths geografiska noder. Projektet arbetade fram en grundstruktur som stöd till noderna för deras planering. Varje workshop hade ett eget upplägg som inkluderade lokala kompetenser och stödresurser. Grants offices, EU SME kontoret, innovationskontor mfl. deltog vid de olika tillfällena. Genom att testa olika modeller kunde projektet identifiera framgångskoncept som både attraherade deltagare och skapade konkreta resultat. Se vidare arbetsmetod i bilaga.

Datum	Node	Antal Deltagare	Kommentarer
2017-11-12	Uppsala	38	Akademi, industri, aktörer samt enstaka konsultföretag
2018-02-14	Umeå	17	Bra program men få deltagare pga andra möten samma dag. Presentationerna finns tillgänglig på film
2018-02-15	Lund	45	50:50 Akademi: Industri deltagare.
2018-03-27	Linköping	16	Mest akademiska deltagare
2018-05-03	Stockholm	40	Samarbete mellan KI, KTH och SU. Fokus på AI, Big data och e-health. Diskussionsbord arrangerades kring specifika topics: - Smart and Healthy living at home - Large Scale pilots of personalised & outcome based integrated care - Big data and Artificial Intelligence for monitoring health status and quality of life after the cancer treatment - Demonstration pilots for implementation of personalised medicine in healthcare
2018-05-15	Västra Götaland	40	Samarbete mellan MedtechWest, Business Region Gbg and Gothia forums. En hel dags upplägg med focus på projektfinansiering

Tab. 1: Sammanställning av genomförda nationella workshops.

Två av sex workshops streamades och finns fortfarande tillgängliga på webben:

- Uppsala: <https://tcs.video.slu.se/tcs/#page:recordingList&pageNumber:16&id:34835B17-951D-4011-B505-C7AAC8642E64>

- Umeå: <https://vllplay.vll.se/videos/video/732/>

Uppföljning av workshopserien genomfördes med enkät som skickades till samtliga deltagare (se hela rapporten i bilaga).

Sammanfattande resultat från samtliga workshops:

- ✓ 75% ansåg att seminariet var värdefullt
- ✓ 30% av deltagarna fick nya relevanta kontakter
- ✓ varav 30% av dessa hade inlett ett nytt samarbete
- ✓ 5% svarade att de hade sökt EU (Horizon, Eurostars, EIT health) finansiering efter seminariet

Efter genomförda seminarier har minst 5 företag gått in med ansökningar, resultatet av dessa vet vi inte vid dags dato. Dessa 5 har fått stöd av EU SME Support kontoret. Ett mycket lyckat resultat.

För konkret stöd för ansökningar till Horizon 2020-programmet har projektet arbetat fram en guideline utifrån informationen som gavs via workshop-serien. Den beskriver steg för steg hur processen går till, vad man ska tänka på samt vem man kan vända sig till för mer information. Se bilaga "H2020 facts, tips and tricks" och på www.swelife.se samt www.medtech4health.se.

2.1.2 Fokusgrupper och svenska styrkeområden inom hälsa

Utgående från befintliga strukturer och nätverk etablerades fokusgrupper bestående av experter från akademi, industri och hälso- och sjukvård.

Projektet utgick från de styrkeområden som identifierats i Medtech4Healths och Swelifes forsknings- och innovationsagendor, samt från svaren i en enkät som skickades till ca 250 personer i ledande positioner inom life science i Sverige (akademi, industri och hälso- och sjukvård). Detta resulterade i att plattformsarbetet begränsades till områdena Precisionsmedicin, ATMP, e-Hälsa, Artificiell Intelligence och Imaging.

Varje styrkeområde definierades baserat på internationellt vedertagna definitioner från EU och större aktörer, tex. the European Coordination Committee of the Radiological, Electromedical and Healthcare IT Industry (COCIR), se bilaga.

Till styrkeområdena knöts fokusgrupper med huvuduppgift att skapa samlad kunskap om Sveriges kompetenser och kunskaper inom resp. område samt att utveckla och vidmakthålla nätverket för påverkan. En arbetsbeskrivning togs fram, se bilaga.

Fokusgruppernas övergripande mål och syfte var att bidra till att positionera svenska styrkeområden inom EU för att öka andra länders intresse av att ingå i projektkonsortier med Sverige samt att öka antalet svenska ansökningar till EU:s ramprogram. Positioneringen skedde genom draftsläsning och inspel till Referensgrupp Hälsa, och genom att man föreslog grupperingar som bör söka givna utlysningar.

Etableringen av fokusgrupperna var en pilotsatsning som kan komplettera arbetet i Referensgrupp Hälsa.

Fokusgrupperna har fungerat olika väl, främst beroende strukturen på befintliga nätverk. Vid påverkansplattformens interna utvärderingsmöte konstaterades det att ambitionen med fokusgrupperna nog var för hög; trots att projektets fokus begränsades till fem styrkeområden har det inte helt och hållet gått att genomföra inom samtliga områden. Det finns dock en klar koppling till Referensgrupp Hälsa och de olika draftsläsningarna som görs där. Att få upp frågan om EU-

finansiering på befintliga nätverks agenda prioriterades.

Då det saknas en övergripande life science-strategi att korrelera mot var det en utmaning att få till white papers inom alla områden.

Ett white paper finns per styrkeområde som underlag till framtida arbete, se bilagor.

2.1.3 Kvinnor i LifeScience

IMPACTs parter Medtech4Health, Swelife, Sweden BIO och Lif arrangerande tillsammans med EFPIA, IMI och Vinnova en middag för ett 30-tal kvinnor inom Life Science-området för att diskutera Sveriges som attraktiv partner inom EU-finansierade forsknings- och innovationssamarbeten.

Temat var: *“Our take on the EU research & Innovation agenda – Women in Life Science as a Driving force”*.

[Magda Chlebus](#), Executive Director Science Policy & Regulatory Affairs på den Europeiska branschorganisationen för forskande läkemedelsföretag (EFPIA) inledde mötet. Magda beskrev kortfattat IMI (the Innovative Medicines Initiative, www.imi.europa.eu) samt redogjorde för tio års erfarenhet av att driva private public partnerships och innovationsprojekt inom Life Science-området. IMI utgår från globala hälsoutmaningar och skapar finansieringsplattformar för att stödja multistakeholder-projekt som på olika sätt försöker lösa de identifierade utmaningarna. Exempel på framgångsrika projekt är ebolavaccin och nya antibiotika.

För att nå resultat inom de stora utmaningarna behövs tvärsektoriella samarbetskonsortier med flertalet aktörer inklusive akademi, företag (små som stora) patientorganisationer, myndigheter och vårdorganisationer. Av vikt är att inte se alltför snävt till deltagande aktörer och länder. Jenni Nordborg, Life Science Samordnare, fortsatte med en reflektion kring Sverige som internationell forsknings- och innovationsaktör.

Fig 1. Kvinnor i LifeScience middag

Sedan följde en diskussion mellan samtliga deltagare som fokuserade på frågorna nedan och modererades av Maria Fagerquist, LIF.

1. What are the primary Swedish strengths relevant to European multi-stakeholder collaboration? Jenni Nordborg, Life Science Samordnar
2. How can we increase Swedish engagement in IMI and Horizon Europe?
3. What works? – What concrete examples of value-adding collaborations are there?
4. How can this group work towards:
 - A strong future for Life Sciences in the European framework programmes?
 - Value adding European public private partnerships?
 - Ensuring and increasing Swedish participation in EU funded projects?

Nedan finns en kort sammanfattning av diskussionen.

1. What are the primary Swedish strengths relevant to European multi-stakeholder collaboration?

Sverige är kända för sin samarbetsförmåga med flertalet intressanta nätverk som kan aktiveras som FoU-nätverken inom landstingen tex. Det finns också ett stort antal reella inkrementella styrkor som biobanker, personnummer, kvalitetsregister mm som kan utvecklas ytterligare. Utöver det finns en väl fungerande Life Science industri, en stark start-up scen, och på många områden framstående forskning som har alla förutsättningar att kunna vara intressanta. Dessutom är den svenska befolkningen ovanligt välvilligt inställd till forskning.

2. How can we increase Swedish engagement in IMI and Horizon Europe?

Diskussionerna rörde sig kring hur man från svenskt håll bästa kan ta tillvara möjligheterna och vad som behöver åstadkommas som första steg. Ett par punkter lyftes fram som särskilt viktiga:

- Utveckla en nationell agenda med tydliga mål för Sveriges deltagande i konsortier för de globala utmaningarna och utmana aktörerna att komma med lösningsförslag
- Kommunicera vikten av de internationella nätverken och finansieringsmöjligheterna på nationell basis
- Öka proaktiviteten inom befintliga nätverk i syfte att öka antalet projektförslag till olika europeiska finansieringsplattformar
- Identifiera och kommunicera svenska goda exempel
- Utveckla den svenska modellen för Grants Offices
- Se över möjligheten till statlig finansiell hävstångseffekt

3. What works? – What concrete examples of value-adding collaborations are there?

Är vi inte med är det en förlorad möjlighet för Sverige att bidra till och delta i den internationella utvecklingen, som de facto inte sker isolerat i Sverige utan på Europeisk och global nivå. Vi behöver, från officiellt håll och högsta nivå, aktivt marknadsföra våra excellenta forskare och innovativa företag – på samma sätt som andra länder gör

Att delta i internationella samarbeten ger också svenska aktörer möjlighet att tillskansa sig ny kunskap att bygga vidare på. Nätverksbyggandet som internationella konsortier bidrar med till deltagande aktörer minskar transaktionskostnader och sänker hinder för forskning och innovationsimplementering. Ju duktigare företag och forskare är på att ingå i och bygga nätverk och samarbeten desto fler framgångsrika projekt skapas och därmed ökad finansiering till svenska grupperingar.

Goda exempel:

- Vinnovas policylab. <https://www.vinnova.se/p/pilot-studie-swedish-policy-innovation-lab---center-of-excellence-for-applied-value-creation-and-health-sector-reform/>
- Barncancerfonden byggde bra nätverk, vilket resulterade i Barntumörbanken. <https://ki.se/forskning/barntumorbanken-o>
- https://www.ted.com/talks/simon_sinek_how_great_leaders_inspire_action

4. How can this group work towards:

- A strong future for Life Sciences in the European framework programmes?
- Value adding European public private partnerships?
- Ensuring and increasing Swedish participation in EU funded projects?

Att aktivt verka för att fler svenskar tar på sig rollen som koordinator i EU-projekt. För att detta ska ske behöver vi se över incitamenten samt supportstrukturerna, eftersom koordinatorsarbete är betungande och tidskrävande.

Ett annat sätt att öka det svenska deltagandet är att vara mer aktiv i tidiga skeden, till exempel när ramverksprogram planeras och utlysningar formuleras. Även här krävs tid och ökad stöd till samordningsarbete.

Skapa ett mentorsystem där oerfarna aktörer lär av svenskar som verkat inom EU-konsortier. Sverige behöver arbeta långsiktigt, strategiskt, systematiskt och med uttalade mål samt åtföljande finansiering för att säkerställa ett högt svenskt deltagande.

Flertalet deltagare föreslog att fler möten i liknande konstellationer genomförs på årlig basis i syfte att vidare diskutera och realisera samarbetsmöjligheter.

Deltagarlista och inbjudan finns bilagt.

2.1.4 Samverkan med EIC Pilot Programme

Efter projektets inledande diskussion med [Bernd Reichert](#) Head of Unit, European Agency for Small and Medium Enterprises, planerades och genomfördes flera aktiviteter i Stockholm. På projektets initiativ fick Vinnova möjlighet att genomföra interna NCP-möten med Bernd Reichert, samt ett större öppet välbesökt informationsmöte med fokus på EU-finansiering. Dessutom arrangerade projektet ett rundabordssamtal med fokus på hälsa "From Start-up to the Stock Market", se bilagd inbjudan.

Drygt 20 inbjudna personer samtalade kring den svenska modellen och hur svenska aktörer är, och kan vara, en större del av det europeiska innovationssystemet. Industrifondens Nina Rawal modererade diskussionen. Reaktionerna efteråt var mycket positiva. Alltså en bra modell för Sverige att jobba vidare med.

2.1.5 Samverkan med Innovative Medicines Initiative (IMI)

IMPACTs parter Medtech4Health, Swelife, SwedenBIO och LIF arrangerande tillsammans med EFPIA; IMI och Vinnova ett öppet frukostseminarium "IMI: Beyond the First Decade of Successful Partnerships – How to Take Advantage of the EU Research and Innovation Agenda". Syftet var att öka kunskapen kring finansierings- och samverkansmöjligheter inom IMI för svenska aktörer. Drygt 40 personer deltog i seminariet, deltagarlista finns i appendix. En artikel publicerades i Life-time:

<https://www.life-time.se/forskning/imi--tio-ar-av-offentlig-privat-samverkan-i-europa/>

2.1.6 Informationsspridning

Medtech4Health och Swelife skapade en gemensam kommunikationsplattform för projektet. Projektet har dessutom kommunicerats på SIP:arnas hemsidor och på bloggar, twitter, LinkedIn och i mailutskick. Internt inom SIP:arna har projektet presenterats för respektive styrelse vid flera tillfällen, på Swelifes årliga dialogmöte, på Medtech4Healths nodmöten samt på Vinnovas konferenser för påverkansplattformarna. Information från Vinnovas Brysselkontor har tillgängliggjorts liksom alla presentationer och information som erhållits under projektetiden.

Projektet har aktivt deltagit vid ett antal möten både nationellt och internationellt där projektledarna representerat projektet, de båda [SIP:arna](#) och gav en övergripande bild av svensk life science. Totalt har projektet interagerat med nästan 300 personer i någon av de aktiviteter som projektet arrangerat eller deltagit i. Se även resultatsammanställningen.

De två workshops i den nationella serien web-som sändes fortfarande finns tillgängliga på webben varför antalet aktörer som projektet kommit i kontakt med sannolikt ännu större.

Informationsmaterial från Vinnova och den svenska representationen i Bryssel har ytterligare kunnat spridas genom projektet då denna har kanaliserats ut till arbetsgruppen och i [SIP:arnas](#) nätverk.

2.2 Bevaka EU utlysningar och i möjligaste mån synkronisera med utlysningar inom Swelife och Medtech4Health.

Vetenskapsrådets Referensgrupp Hälsa är en central del i bevakningen av kommande EU-utlysningar inom hälso-området. Gruppen fungerar bland annat som remissinstans för olika typer av drafter. Av det skälet deltog bägge projektledarna i gruppen under projektets löptid och utvecklade tillsammans med Swedenbio en ny draftläsningsprocess som bygger på ett större expertnätverk.

Målet att synkronisera utlysningarna inom [SIP:arna](#) med H2020-utlysningar visade sig svårt att nå då de nationella utlysningarnas inriktning planerades långt i förväg (innan H2020-utlysningarna var klara). Swelife öppnade däremot en separat utlysning där företag som avsåg att söka EU-medel kunde få planeringsstöd. Se vidare nedan.

2.2.1 Deltagande i Referensgrupp hälsa

Referensgrupp Hälsa är Sveriges nätverk för att samla in och kondensera önskemål från Sveriges intressenter angående EUs FoI-program inom Hälsa. Det är därför av vikt att många aktörer är engagerade i referensgruppens arbete. I det ingår bl.a. att komma med inspel på utskickade drafter av utlysningstexter och kommande fokusområden inför nästa utlysningsperiod. Av dessa skäl har projektet valt att låta båda projektledarna ingå i referensgruppens arbete och utifrån behov utnyttja arbetsgruppens hela nätverk av aktörer i form av företag, forskare mfl.

Se bilagor där arbetsprocessen för att ta fram ett nytt ramprogram finns beskriven där också det svenska systemet finns beskrivet.

Alla relevanta förslag på utlysningstexter har lästs i detalj inför ett halvdags face-to-face arbetsmöte. På grund av korta deadlines för inspel behöver detta ske så fort som möjligt efter att draften har kommit. Gruppen identifierar experter och nyckelpersoner som kan komma med kvalificerade inspel i berörda calls, samt potentiella sökande för dessa calls. Specifika call-texter skickas ut till identifierade experter med en deadline. Alla inspel sammanställs och språkgranskas. Det sammanställda inspelet skickas sedan till samordnare på VR. Sammanfattning av resultat av detta arbete finns nedan.

2.3 Att öka antalet ansökningar från svenska aktörer inom Life Science och Medicinteknik.

2.3.1 Samarbete med Frankrike

17 november 2017 undertecknade Sveriges statsminister Stefan Löfvén och Frankrikes president Emanuel Macron ett strategiskt partnerskap som syftar till att fördjupa ländernas bilaterala relationer inom innovationsområdet. Avtalet fastslår att *"Frankrike och Sverige ska arbeta gemensamt och fördjupat, och tillsammans med våra världsledande industrier, startups, offentliga sektorer och den akademiska världen, samt våra medborgares engagemang"*. Hälsa pekas ut som ett av fyra strategiska samarbetsområden; *"Vi ska fokusera på att erbjuda våra medborgare aktiva och hälsosamma liv – från barndom till ålderdom. Innovationer ska locka fram lösningar inom innovativa läkemedel, medicinteknik, e-hälsa, nutrition och mikrobiom och miljömedicin"*.

Med detta som bakgrund, har Business France och Swelife inlett ett samarbete inom påverkansplattformen med fokus på att främja samarbeten mellan svenska och franska life science-aktörer. Målet är att identifiera samarbetsmöjligheter inom Horizon-programmen. Hösten 2018 genomfördes flera aktiviteter.

1. Interaktioner mellan Swelife-ATMP och Genopole biocluster

Genopole, Frankrikes ledande kluster för bioteknik och genetisk forskning, förenar innovativa högteknologiska företag, offentlig och privat forskning och högre utbildning. Inom Genopole finns 86 bioteknikföretag, 19 akademiska forskningslaboratorier, 25 delade teknologiplattformar (<https://www.genopole.fr>). Den 4 oktober diskuterade Heather Marshall-Heyman, projektledaren och informationsansvarig för Swelife-ATMP (Kristina Kannisto resp. Heather Main), Ann Jouvenceau (Deputy Director, Genopoles) och hennes kollega, Laurent Pepin samarbetsmöjligheter mellan Swelife-ATMP, Center for Advanced Medical Products (CAMP), och Genopoles ATMP kluster. En första diskussion kring hur ett samarbete kan se ut, samt information om relevanta konferenser ska följas upp under 2019. En möjlighet är att Genopoles verksamheter inom ATMP-området deltar på den svenska nationella ATMP konferensen i april 2019.

2. Film om 4D projektet och Swelife

Sanofi France har de senaste 12 åren organiserat ett offentligt folkhälsoforum som varje år samlar mer än 200 deltagare (folkhälsoexperter, patientrepresentanter, hälsovårdspersonal, skattebetalare samt institutionella aktörer och lokala/nationella myndigheter) för att diskutera folkhälsofrågor på nationell och lokal nivå (<http://www.forumsantepublique-sanofi.fr/>).

Fokus för Folkhälsoforum 2018 var Health Transitions (Hälsoförändringar). På mötet visades goda exempel från andra europeiska länder upp. Av 35 förslag utvaldes fyra projekt som fick presentera på mötet; ett av dessa var Sveriges 4D-projekt. Detta resulterade i att ett franskt filmteam gjorde en film om 4D-projektet och Swelife. Swelifes Ebba Carbonnier, samt två av projektets läkarspecialister intervjuades och filmades. Ebba intervjuades även på konferensen.

Fig.2. Filmning av intervju med Ebba Carbonnier, Swelife

2.3.2 Samarbete med Tyskland

Med det nationella samarbetsavtalet mellan Sverige och Tyskland som grund genomfördes under 2018 djupgående diskussioner kring ett samarbete avseende matchmaking med fokus på e-hälsa inom H2020 i samband med Medica-mässan i december 2018. En idéskiss togs fram med engagemang av Enterprise Europe Network (EEN) mfl. Då aktiviteten inte rymdes inom påverkansplattformens budget initierades en diskussion kring separat finansiering med Vinnova. Då det inte var möjligt att få kostnadstäckning lades aktiviteten in som ett förslag till Medtech4Healths Internationaliseringsarbete i 2019. Projektet deltog däremot i den lärresa som Tysk-svenska handelskammaren genomförde till Berlin 7-8 februari 2018. En resa som innebar möte med både innovationsstödsystemet, forskare, politiker och företag som är intresserade av att samarbeta med svenska aktörer. Resan resulterade i initiering av minst ett konkret samarbete mellan ett svenskt och ett tyskt företag.

Fig. 3. Tysk-Svenska Handelskammarens resa till Berlin 2018.

2.3.4 Utlysning för stöd till SMFs i ansökningsprocessen

För att sänka tröskeln för svenska företag att ansöka om medel i EU:s program European Innovation Council (EIC) Pilot, har Swelife, under 2018 utlyst stödfinansiering för små och medelstora företag som avser att ansöka om finansiering i SME-Instrumentet fas 2 och Fast Track to Innovation (FTI). EIC pilot stöd syftar till att finansiera högklassiga SMF som utvecklar nya idéer eller tekniker inom Life Science-sektorn. Innovationer ska radikalt skilja sig från befintliga produkter eller tjänster och finansierade SMF ska ha ambition och potential att skala upp internationellt. Målet är att bidra till att stärka svenska SMF:s deltagande i Horisont 2020 genom att ge ekonomiskt stöd i ansökningsfasen.

Stödet uppgick till maximalt 100 000 kronor per bolag, och bolaget skulle delfinansiera med motsvarande summa. Swelife genomförde två utlysningar under 2018, med sista ansökningsdag 21 juni respektive 9 oktober. Samtliga ansökningar avsåg SME instrumentet fas 2; inga ansökningar kom in för att söka stöd till FTI programmet.

I den första omgången inkom 12 ansökningar, varav fyra beviljades. En av dessa (Lipum) drogs tillbaka då de redan lämnat in en ansökan och under bedömningen beviljades finansiering från SME Instrument steg 2.

Övriga tre bolag var:

- Elypta AB
- Neoproteomics AB
- Spectronic Medical AB

Av dessa tre, beviljades Elypta (<http://www.elypta.com/>) EUR 2,342,671 för projektet AURORAX; Advancing cancer detection through metabolism-based diagnostics. <http://news.cision.com/se/let-em-know-ab/r/det-svenska-start-up-bolaget-elypta-vinnare-i-eus-horizon-2020-utlysning---24-mkr-for-att-ta-ett-nyt,c2728400>

I den andra omgången inkom 15 ansökningar, varav sex beviljades och fem lämnade in ansökningar inom SME_instrumentet:

- Saga Surgical AB
- PHI AB
- MedVasc AB
- Inficure Bio AB
- Arthro Therapeutics AB

Resultaten av dessa ansökningar är inte tillgängliga ännu.

Gedea AB, som också fick EIC pilot support väntas ansöka SME-Instrumentet fas 2 senare under 2019.

2.4 Positionera svenska styrkeområden i EU:s ramprogram

Bakgrund och omvärldsanalys

För att kunna bedriva ett framgångsrikt påverkansarbete krävs kunskap kring dels vad som redan finns/görs, hur andra gjort/gör och vad som är möjligt resursmässigt att göra inom befintligt projekt. Ett kunskapsbygge initierades därför med intervjuer med bl.a. Britta Fängström (Vinnova), Maria Starborg (VR), Björn Hovstadius (RISE), Dan Andrée (Vinnova) mfl. Diskussioner fördes även med andra påverkansplattformar och strategiska innovationsprogram för identifiering av ev. samarbetsmöjligheter.

I Norge har Technopolis group genomfört en studie kring hur Norge kan öka sitt deltagande i H2020 med förslag på strategi.¹ Norska staten har också skapat en nationell stödstruktur för ansökningar och drift av EU-finansierade projekt.² I Danmark finns sedan länge en uttalad strategi och lyckosam påverkansmodell under ramprogrammets utvecklingsprocess. Dessutom har de en statlig styrning och medfinansieringsmodell som understödjer valda styrkeområden.³

I motsats till våra nordiska grannländer Danmark och Norge saknar Sverige en nationell strategi för att öka deltagandet i EU:s ramprogram för forskning och innovation. Det saknas även studier av hur ett ökat deltagande kan uppnås. Dessutom råder det även en otydlighet kring vilka Sveriges styrkeområden verkligen är inom hälso-området. Det har under projektet visat sig att flera individer har byggt upp stor kunskap kring internationalisering men spridningsgraden är låg i det nationella och Brysselrelaterade aktörs- och individnätverken.

I diskussioner med svenska aktörer i Sverige och på plats i Bryssel lyfts genomgående vikten av att ta fram en strategi och en handlingsplan för ökat svenskt deltagande, se bl.a. Dan Andrées sammanställning (bifogad).⁴

Förutsättningarna för de olika påverkansplattformarna har sett helt olika ut. Ett intressant exempel är plattformen Big Data som kunde identifiera en stark gemensam aktör och engagera sig i deras verksamhet och därmed ta del av en upparbetad kanal för påverkan. Ett mycket intressant resultat av deras arbete och samarbete är plattformen Digital Sweden.⁵ En plattform som skulle kunna utvidgas till området digital hälsa vilket isf. kan involvera Swelife och Medtech4Health.

¹ Norwegian participation in Horizon 2020 in health, ICT and industry, 30 november 2017. I Sverige publicerades en motsvarande hösten 2018

² Dragningar och diskussioner under Medtech Norways H2020-möte 180116

³ Intervju, Peter Hongaard Andersson, Chairman of Danish Innovationfund 180523

⁴ Presentationsbilder, Slutkonferens Piperska Muren 181212

⁵ <http://www.digitalsweden.eu/>

2.4.1 Matchmaking möte i Bryssel

Europeiska kommissionen arrangerar ett årligt möte inför lansering av nya delprogram inom H2020. Dessa möten är goda möjligheter för deltagarna att lära sig mer om programmet och faciliterar identifiering av partners som behövs för att skapa konkurrenskraftiga projektansökningar.

Som två av endast tre svenska representanter deltog projektledarna för påverkansplattformen på matchmakingmöte inför SC1 (Hälsa) informationsdag i Bryssel 8 december 2017. Inför mötet togs ett programblad fram, se bilaga, som spreds till ett flertal potentiella partners.

Fig.4. Matchmakingmöte i Bryssel.

En observation från mötet var att Sverige var starkt underrepresenterade.

I ett 10-tal möten med projekt, europeiska regioner mm. presenterades svenska potentiella partners och hur Swelife och Medtech4Health kan förmedla kontakter med relevanta potentiella partners i Sverige. Möten genomfördes med bl.a. följande personer:

- Nathalie LESCHELLE, Chargée d'affaires, Entreprise Europe Normandie
- Maria Saarela, Research Management Officer, Biomedical Research Institute of Cordoba (IMIBIC)
- Gianluca De Bellis, Director, Department of Artificial Intelligence/UPM, Institute for Biomedical Technologies - National Research Council of Italy
- Ellen Schenk, EU funding coordinator, Research development office, Erasmus University Medical Center
- Charan Nelander, Director, Director at Danish Committee for Health Education
- Marcos Álvarez Díaz, Head of EU Programmes at Galician Research and Development Center in Advanced Telecommunications
- Prof. Victor Maojo, Biomedical Informatics Group, Department of Artificial Intelligence, Universidad Politécnica de Madrid

Personliga möten arrangerades med Irene Norstedt, Head of Personalized medicine, DG research, samt Berndt Reichert, Chef, EIC programmet, där SME instrumentet, FET and FTI programmen ingår. Vid dessa möten, bjöds både Irene Norstedt och Berndt Reichert till Stockholm för att presentera sina respektive program.

Både Irene Nordstedt och Bernt Reichert betonade vikten av ett positivt nationellt godkännande för FP9-programmet och engagemang från medlemsländerna att finansiera det. Detta i kölvattnet av Brexit som riskerar att resultera i en minskning av budgeten för Horizon Europe. Informationsdagen är sammanställd av Vinnova i en separat rapport, se bilaga. Rapporten delades internt i arbetsgruppen.

2.4.2 Draftläsning och inspel

Processen att ta fram ett nytt program tar cirka två år (Fig. 5). Referensgrupp Hälsa har nationellt ansvar för att spela in Sveriges synpunkter på kommande program och utlysningar. Representanter från Medtech4Health, Swelife och SwedenBIO ingår i Referensgrupp Hälsa, och har, under IMPACT projektet, samarbetat kring inspelsarbete. Övriga organisationer som är representerade i Referensgrupp Hälsa är: Vetenskapsrådet (sammankallande), Pfizer, Högskolan Borås, Astra Zeneca, Umeå Universitet, Göteborgs Universitet, Swenurse, Swedish Medtech, Karolinska Institutet, LIF, Västragötalandregionen, Uppsala Universitet, Stockholms läns landsting, Swetox.

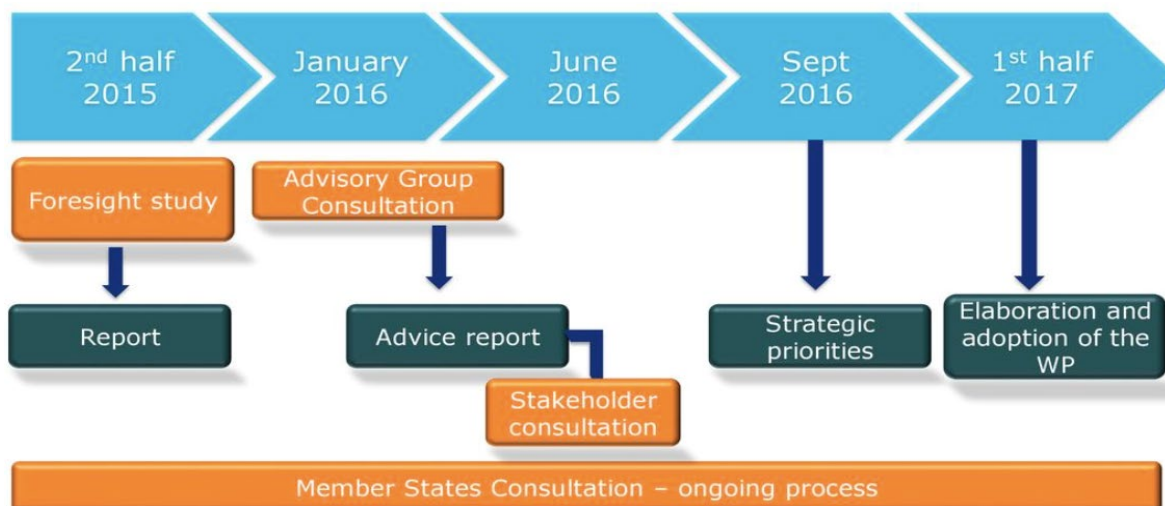

Fig.5. Exempel på workprogramme preparation timeline. Source: Open to the World Philippe Cupers European Commission

Områden som täcks av den kombinerade expertisen i Referensgrupp Hälsa och dess nätverk är framförallt forskning och innovation inom life science och medicinteknik med fokus på akademi och industri. Kompetens och nätverk inom hela aktörsspektret bör dock förstärkas för att få med bredare och därmed mer heltäckande perspektiv. Exempel på dessa kan vara tekniska universitet, olika långsiktiga satsningar på nationell och internationell nivå som t.ex. EIT Health och Healthtech Nordic.

Resultat av det nationella arbetet som Referensgrupp Hälsa har gjort har följts upp under 4 utlysningsomgångar under 2017 (3 omgångar) och 2018 (1 omgång). (Se bilaga "Horizon 2018-2020 - Inspel från Sverige"). Utifrån den upparbetade erfarenheten inom projektet har en processbeskrivning tagits fram, samt ett förslag till hur Referensgruppen kan arbeta ännu mer effektivt för att nå högre inflytande genom att öka antalet svenska inspel i arbetsprogrammen (se bilaga "Vägen till ett nytt arbetsprogram"). Sammanfattning av resultat av detta arbete finns i Fig. 6 och Fig. 7 nedan.

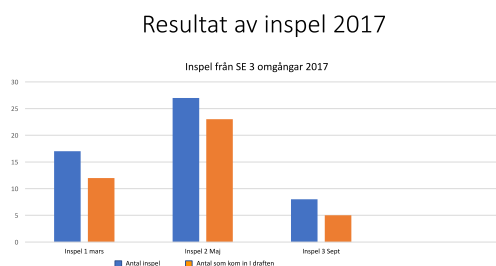

Fig. 6. Resultat av referensgruppens inspel 2017

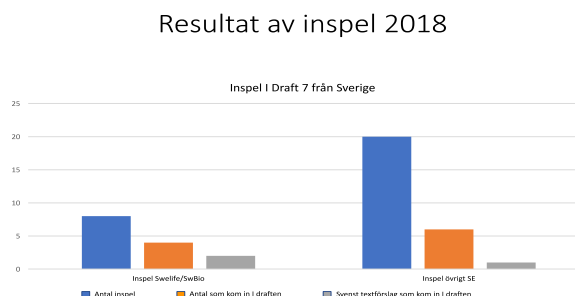

Fig.7. Resultat av referensgruppens inspel 2018

Fig. 6 visar resultaten av våra inspel för de tre sista omgångarna av 2 års-processen. I alla tre omgångarna kom de flesta av våra förslag in i nästa draft. Dessa var endast ”små-ändringar”; enstaka ord. Inspelen i 2018 gjordes däremot i början av processen, och de inspel som kom in i nya draften var hela meningar och hade i många fall stor vetenskapliga betydelse för ämnet (Fig. 7). Dessutom (grå pelare) lyckades vi få in stora delar text i några fall. Det metodiska arbetssätt som Påverkansplattformen samarbetade kring fungerade sålunda väl.

Även om arbetssättet har visat sig vara ett effektivt sätt att påverka innehållet i EUs ramprogram finns vissa utmaningar:

1. Arbetet är tidskrävande för samordnaren
2. Tidsramen för inspel är ofta mycket korta, och kräver aktivt och snabbt engagemang från områdesexperter. Detta beror på EU:s tidspress vilken inte är påverkbar.

2.4.3 Att öka engagemanget och inflytandet för svensk Life Science och medicinteknik i Bryssel

I januari 2018 genomfördes en resa till Bryssel i syfte att skapa lärande kring den svenska representationen, svenska aktörer, och deras erfarenheter av påverkansarbete på plats. Möten genomfördes med följande personer:

- Magda Chlebus och Nicolas Creff, IMI/EFPIA
- Sara Eklund, Svenska representationen
- Ana Beramendi, Vinnovas Brysselkontor
- Rachel Finegan, FIPRA
- Sören Haar, EIT Health

Resan resulterade i ett antal lärdomar, tex. vikten av en nationell strategi och långsiktig handlingsplan samt kontinuerlig närvaro i Bryssel och samarbete med andra aktörer. Dessutom utmynnade resan i konkreta förslag på aktiviteter och en arbetsprocess för att nå uppsatta mål. Se separat rapport i bilaga.

Projektets plan var länge att genomföra en workshop i Bryssel i syfte att lyfta svenska styrkeområden och göra inspel inför Horizon Europe (FP9). Arbetsgruppen som bildades genomförde sonderingar och interna arbetsmöten för att ta fram ett förslag med programpunkter, deltagare från Sverige och Bryssel, och ”Take home message”. Tidigt identifierades ett behov av att konsultera aktör med stor erfarenhet av liknande arbete. Valet föll på FIPRA. Främst pga. deras gedigna erfarenhet av liknande aktiviteter och för att det inom påverkansplattformen redan fanns upparbetade kontakter med dem. Ett möte med Finsbury International Policy & Regulatory Advisers (FIPRA) genomfördes under Brysselresan och värdefull input togs med hem. Se även bilagd rapport från hela Brysselresan.

På nästa arbetsmöte diskuterades behovet av att använda den här typen av stöd istf att genomföra arbetet själva. Ett företag som FIPRA har stor möjlighet att nå fram till rätt målgrupp i Bryssel. Offerten bedömdes vara mycket bra process- och innehållsmässigt samt rimlig till prisbilden relativt liknande ansatser. Tillräckliga medel i projektet saknades dock för att genomföra aktiviteten trots nedförhandling av priset. Se bilagd offert. Arbetsgruppen arbetade då fram olika scenarios som presenterades för Vinnova i syfte att undersöka möjligheten för dem att skjuta till extramedel. Frågan gick även till respektive Strategiskt Innovationsprogram. Efter diskussioner visade det sig att inga extramedel fanns att tillgå. Arbetsgruppen föreslog därför projektgruppen att inte genomföra mötet trots ett mycket bra upplägg i linje med uppsatta projektmål. Projektgruppen fattade då beslutet att inte genomföra aktiviteten tillsammans med programdirektörerna för de två SIP:arna.

2.4.4 Fler experter i internationella påverkansgrupperingar

Till skillnad från Sverige har flera länder, tex. Danmark, tydliga mål och en strategi som harmoniserar med nationella satsningar.

Jämfört med andra länder har Sverige relativt få representanter i Bryssel. Sverige saknar även en sammanhållen strategi för vad som ska kommuniceras och hur. Det är oklart varför så få svenskar är representerade. Möjligtvis uppfattas den egna, eller den egna organisationens, vinster för låga, eller så saknas kunskap kring vilka möjligheter som finns.

En ökad närvaro skulle syfta till att svenskar får en djupare kunskap kring hur ramprogram fungerar och därmed bättre kunna öka den svenska påverkan på innehåll och riktning på ramprogram och utlysningar. Därmed skulle också en mer strukturerat lärande kunna skapas för långsiktig ökad förmåga att attrahera EU-finansiering.

Ett ökat engagemang kan ske på olika sätt, delta i sk scientific boards, high level groups etc men också som observerare, jurymedlem eller expertbedömare för olika utlysningar. Det sistnämnda är ett engagemang som är relativt sett enkelt att genomföra och som också ersätts ekonomiskt. Var och en skickar in en ansökan via "[Participant portal](#)" och får efter acceptans uppdrag att bedöma inskickade ansökningar för olika program.

Trots flera försök har projektet inte haft möjlighet att göra en fullständig kartläggning över i vilka sammanhang svenska aktörer är representerade i Bryssel, se vidare sektion 3.1. Det är viktigt att genomföra en mer strukturerad kartläggning för att till fullo få en överblick av dagens engagemang och därefter kan man genomföra informationskampanjer och eventuell incitamentsstruktur tas fram för att nå önskat resultat.

För att åstadkomma en ökad svensk närvaro krävs både en vilja från högsta nivå samt ett proaktivt och långsiktigt arbete. Med en nationell strategi och handlingsplan skulle befintliga kanaler kunna användas på ett mer effektivt sätt och därmed öka Sveriges möjligheter att påverka. Kan vi dessutom öka intresset från svenskar att engagera sig i olika kommittéer ökar denna möjlighet ännu mer. Det kräver dock en långsiktig satsning, främst i form av kommunikationsinsatser i samarbete mellan flera aktörer.

3. SYSTEMEFFEKTER

3.1 Kartläggning av aktörer

Projektet har etablerat värdefulla kontakter, både på nationell och europeisk nivå (Fig. 8 och 9). Totalt har projektet nått närmare 250 unika individer varav 13% (38 personer) med internationell bakgrund.

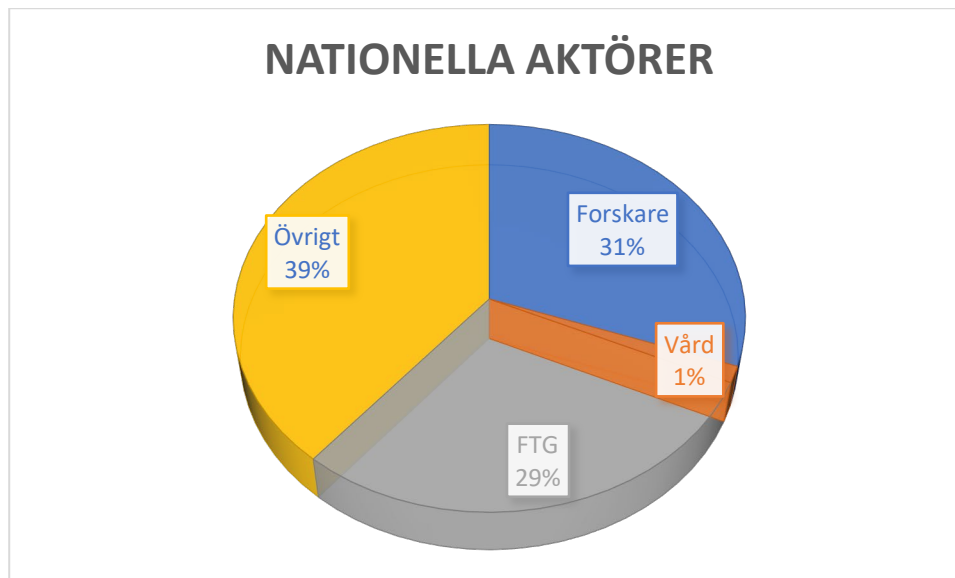

Fig 8. Fördelning av Nationella aktörer

På nationell nivå har projektet nått en bred målgrupp i form av forskare, företag och aktörer. Vårdpersonal är den yrkeskategori som varit svårast att nå. Samtidigt noteras att dessa inte hört till projektets primära målgrupp. I kategorin övrigt ingår branschorganisationer, nationella finansiärer, innovationsstödsaktörer mfl.

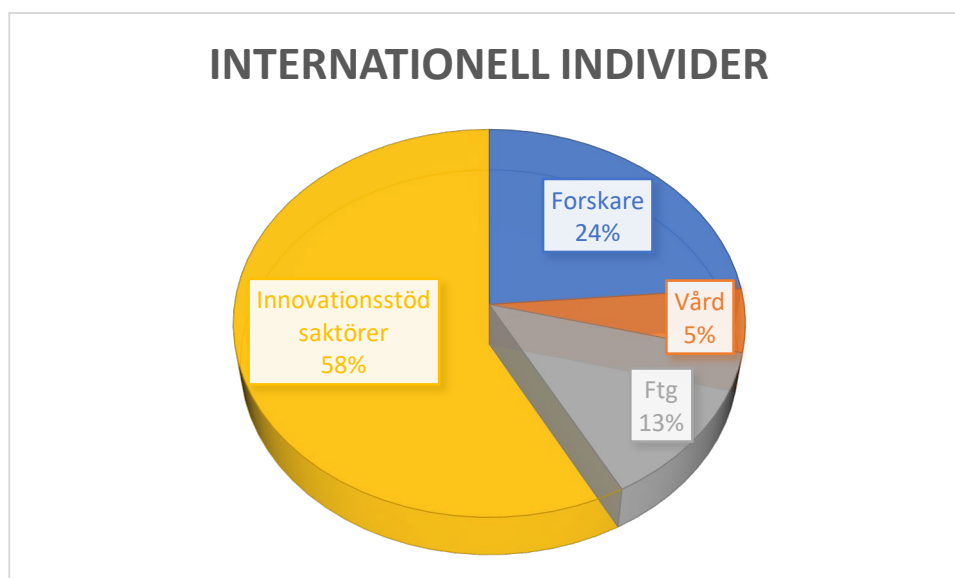

Fig 9. Fördelning av Internationella aktörer

Även på internationell nivå har fördelningen varit i linje med projektet mål och syfte. Att lyfta fram svenska styrkor och kompetenser riktar sig främst till aktörer för långsiktig strukturuppbyggnad och internationella forskare och företag för konsortiebyggande. Även här har vårdrepresentationen varit låg men heller inte varit en primär målgrupp.

3.2 Ökat nationellt samarbete

De workshops som projektet genomförde på sex platser runt om i landet ökade det nationella samarbetet; tex. hade ett par aktörer aldrig träffats trots att de jobbar i samma region. Samarbetet mellan Medtech4healths noder och Swelifes koordinatörer ökade och har bidragit till hur SIP:arna idag samverkar inom olika områden. I Stockholm kunde särskilt noteras att de tre universiteten SU, KI och KTH uppskattade att samarbeta kring en gemensam aktivitet och gärna gör det igen.

Genom workshopserien har också flera grants offices ökat interaktionen med bla innovationskontor och andra aktörer och erfarenhetsutbyten har gjorts.

Projektet har via de strategiska innovationsprogrammen använt sig av regionala innovationsstödsaktörer för spridning av information kring EU-programmen, inbjudan till olika workshops, seminarier och annat vilket också förstärkt [SIP:arnas](#) nationella nätverk.

3.3 Nationella EU SME-kontoret

EU SME Support är ett supportkontor för små- och medelstora företag (s.k. SMEer), med syfte att öka deras deltagande inom forskningsprogrammen Horisont 2020 (H2020) och Eurostars. Projektet är finansierat av Vinnova och Tillväxtverket och löper över nuvarande ramprogram. Supportkontoret har genom Sara Gunnerås bl.a. bidragit till arbetsgruppens övergripande arbete medan påverkansplattformen har förstärkt EU SME kontorets arbete genom att de deltog under den nationella workshopserien med information kring sin verksamhet vilket ledde till en handfull nya kontakter och supportärenden.

4. SLUTSATSER

Det faktum att hälso-området är mycket diversifierat/fragmenterat både i Sverige och i Bryssel/EU har bidragit till att göra arbetet i påverkansplattformen till en utmaning. En arbetsgrupp med bred uppslutning och med erfarenhet av liknande arbete och etablerade nätverk var en förutsättning för att skapa de resultat som uppnåts.

Sverige har många styrkor att bidra med på en europeisk arena och också förutsättningar att ta över Storbritanniens koordinatorsposition och därigenom bli en starkare röst i Europa. Men ska det lyckas behövs en nationell strategi och handlingsplan med tillhörande resurser och tydliga mål utifrån en övergripande vision. Det räcker inte med en bottom-up approach utan en viljeriktning behöver sättas av regeringen.

En stor utmaning är att identifiera de faktiska styrkeområdena Sverige har idag och vilka områden som kan utvecklas till framtida styrkor. Vi saknar uttalade strategier inom för oss viktiga framtidsområden, se andra länder som Kina, Israel och Danmark för att ta några exempel. Det saknas idag sammanställda och analyserade data över akademisk och klinisk forskning, näringslivets satsningar, start-up community mfl. korrelerade mot globala utmaningar. I projektet har Tillväxtanalys bidragit med att fylla dessa kunskapsluckor.

Projektet har utvecklat en framgångsrik modell för mer proaktivt arbete kring påverkan. Det är en utmaning att skapa en hållbar och tydlig ägarstruktur för att vidareutveckla dessa arbetssätt kring tex. fokusområden. De strategiska innovationsprogrammen är temporära till sin karaktär så långsiktig ägare behöver identifieras. Programmen har idag inte heller mandat att driva alla typer av nationellt överskridande frågor utan ett direkt uppdrag.

Projektet har också visat att kvalificerade inspel ger resultat i nya drafter. Därför föreslår vi ett närmare samarbete inom Referensgrupp Hälsa, där en samordnare bör utses för varje område inom programmet. Samordningsansvar föreslås ligga hos någon av berörda SIP:ar med deltagande från andra relevanta organisationer. För att kunna nå ännu bättre resultat, behöver dessutom samtliga inom referensgruppen mer tid för uppdraget, både för att läsa drafter och för att delta på arbetsmöte och sammanställa. Detta arbetssätt skulle stärka National Contact Points och VRs arbete, samt engagera fler experter i arbetet, vilket skulle höja kunskap om arbetsprogrammen på ett tidig stadium bland svenska aktörer.

För att kunna följa upp resultaten av projektets insatser behövs tillgång till data om antal projekt som har sökt finansiering från EU-programmen, och inte endast hur många projekt som har beviljats finansiering. Då det inte varit möjligt att få tillgång till dessa data har det inte varit möjligt att mäta utfallet av våra insatser på den nivån.

Ytterligare lärdomar på mer strategisk och förslag på aktiviteter för genomförande återfinns sammanställt i bilaga sammanställning, Lärdomar IMPACT. Sammanställningen kommer paketeras i ett spridnings och kommuniceringsbart sätt i närtid.

Sammanfattningsvis har projektet varit lyckat med mätbara resultat inom samtliga 4 målområden. Dessutom har projektet identifierat strategiska och operativa utmaningar som behöver adresseras för att Sverige fortsatt ska vara framgångsrika inom områden där vi har ett gott renommé och ytterligare stärka positionerna där vi är svagare än andra länder.

5. FÖRSLAG OCH MÖJLIGHETER

De senaste åren har det gjorts stora strategiska satsningar inom Life science-kontorets prioriterade områden, tillgängliggörande av digitala hälso- och vårddata och utveckling av precisionsmedicin. En framgångsrik svensk life science-sektor är beroende av gränsöverskridande och internationell samverkan. Utöver en sammanhängande värdekedja från forskning till innovation behöver dessa satsningar därför ökat stöd för internationaliseringsaktiviteter. De lärdomar som gjorts i påverkansplattformen bör nu användas för att facilitera internationell närvaro, samarbete, och inflytande för dessa strategiska satsningar.

Nedan exemplifieras ett par internationella samverkansmöjligheter i Europa där det bör finnas goda möjligheter för svenska aktörer att öka sitt deltagande.

5.1 EUREKA

EUREKA är ett offentligt finansierat mellanstatligt nätverk med över 40 länder. EUREKAs mål är att stärka europeisk konkurrenskraft genom att främja innovationsdrivet entreprenörskap i Europa. Programmet stöttar projekt som drivs i samverkan mellan små och stora industrier, forskningsinstitut och universitet.

EUREKA Nätverksprojekt

EUREKA Nätverksprojekt är transnationella marknadsdrivna innovativa forsknings- och utvecklingsprojekt, som också stöds av offentliga finansieringsorgan som representerar EUREKA i medlemsländerna. Projektets syfte är att ta fram nya produkter eller tjänster. Åren 2013 - 2017 deltog svenska organisationer i 29 Life Science-relaterade EUREKA nätverksprojekt till ett värde på EUR 13 miljoner, av total 449 klusterprojekt inom Life Sciences (Fig 10). Ett område där det finns utrymme för Sverige att ta en större del av finansieringen.

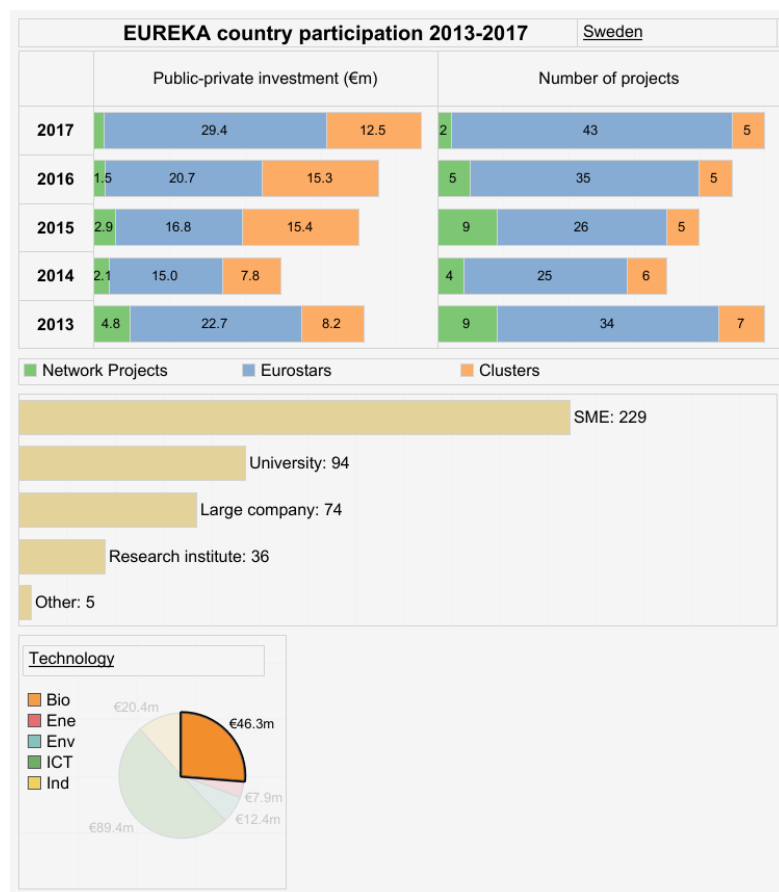

Fig. 10. Svenskt deltagande i EUREKA-projekt 2013-2017

EUREKA Kluster

EUREKA Klusters är långsiktiga och strategiskt viktiga initiativ som utvecklar teknik som är av central betydelse för europeisk konkurrenskraft.

Kluster-projekt drivs av industrin, och täcker oftast hela värdekedjan fram till marknad. Målet är att accelerera utveckling av innovativa lösningar genom att stötta samarbete mellan SMFs och stora industriföretag. Under åren 2013-2017 deltog Svenska organisationer i 28 Life science klusterprojekt till ett värde på EUR 59 miljoner, av total 109 klusterprojekt inom Life Sciences vilket är styrka för Sverige. Något andra områden kan dra lärdom av.

ITEA3⁶ är ett gränsöverskridande och branschdrivet kluster-program för forskning, utveckling och innovation inom området för mjukvaru-utveckling. Smart Health⁷ är ett delprogram inom ITEA3 som stödjer digitala innovationsprojekt i syfte att adressera nya trender och utmaningar inom vården, tex. precisionmedicin, sjukdomsövervakning och integrering av patientdata.

Idag deltar få svenska aktörer i ITEA3. Vinnova har utrymme för att bevilja fler projekt och har uttryckt ett tydligt önskemål om att öka antalet. Ett första förslag kring hur man kan arbeta för att öka deltagandet i ITEA3 har tagits fram och kan vidareutvecklas av SIP:arna. Förslaget är avstämt med ansvariga på Vinnova och information om möjligheter och hur processen ser ut har spridits i SIP:arnas nätverk.

Utkast idéer ITEA3 för nästa steg

Påverkansvägar

1. Etablera kontakt via Philips och Elekta som är mkt aktiva inom ITEA3
2. Kontakta stora företag som inte är så aktiva idag – Sw. Medtech ICT-grupp
3. RISE är aktiva och bör kontaktas
4. Innovationspartnerskapen Nya Karolinska universitetssjukhuset
5. Informationsspridning i nätverk
6. Delta på nätverksmöten

Mål

- Öka det svenska deltagandet

Aktiviteter

- Informationsspridning från ITEA till oss
- SIP:arna sprider vidare
- Delta i Amsterdam-mötet hösten 2019
- Registrera [SIP:ar](https://itea3.org/challenge/smart-health.html) tidigt inför nästa Project Outline Preparation Day för att sedan matcha företag och andra aktörer som bjuds in
- Kartläggning av projekt i Vinnovas program Utmaningsdriven innovation och i SIP:arnas projektportföljer för att identifiera projekt som kan söka internationella medel

Man kan överväga att initiera ett samarbete med SIP:en Smarta elektroniksystem som redan deltar i ITEA3.

Eurostars

Eurostars stödjer innovativa SMF med marknadsorienterade produkter. Eurostars finansierar konsortium bestående av minst två bolag och ev. ytterligare organisationer. SMF ska vara projektledare. 70% av projektpartners är SMF; 14% universitet; 10% forskningsinstitut; och 6% stora bolag.

⁶ <https://itea3.org>

⁷ <https://itea3.org/challenge/smart-health.html>

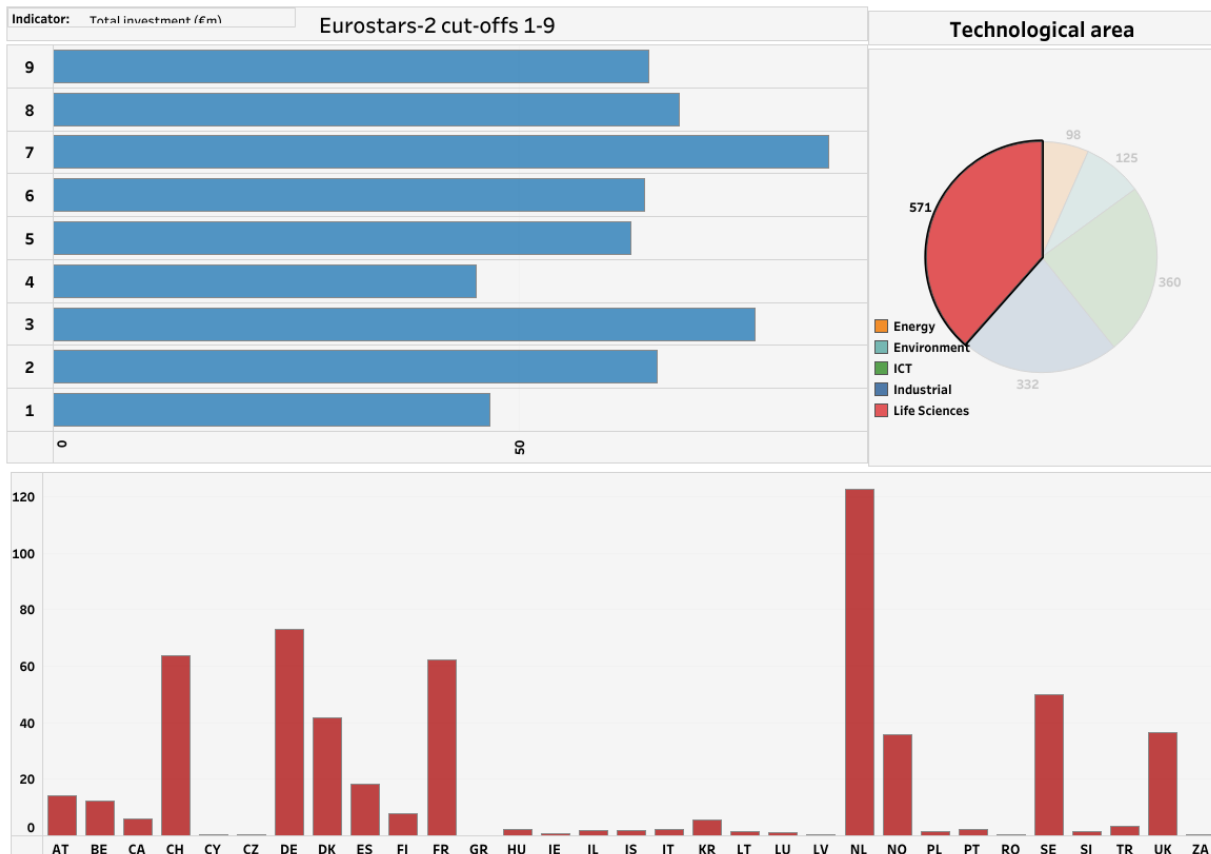

Fig. 11: Life Science statistik för bidrag från Eurostars-projekt per land 2014-2018

Sedan 2014, har 117 MEUR investerat i Eurostarsprojekt i Sverige av totalt 571M EUR sedan programstart, vilket motsvarar plats 5 efter DE, NL, CH, och DK (Fig.11). En lista över dessa projekt finns i Appendix.

5.2 EIT Health

EIT Health har varit representerad i påverkansplattformens arbetsgrupp under hela projektet. Möten med ledningen för EIT Healths skandinaviska nod och med europeisk representation har genomförts i syfte att dels sondera möjligheter för projekt som finansieras av SIP:arna att medverka i EIT Healths aktiviteter och utlysningar, och dels kartlägga möjligheter att samarbeta kring inspel till nästa ramprogram. Dessa diskussioner är pågående. EIT Health är uttryckligen intresserade av att samverka med [SIP:arna](#).

5.3 Tyskland

Långtgående diskussioner med Tysk-Svenska handelskammaren kring gemensamma aktiviteter har resulterat i ett par skarpa samarbetsförslag med fokus på matchmaking för Horizon Europe ansökningar. Förslagen innehåller samverkan med bla. Swecare, Enterprise Europe Network i Sverige och Business Sweden. Projektet har även haft flera individuella möten med inkubatorer och digitala hubbar i Tyskland, bla. Flying Health i Berlin, där potentiella samarbeten diskuterats. Projektförslag finns framarbetade och diskuteras internt hur de skulle kunna resurssättas.

5.4 Draftsläsningsmodell

Ett förslag på en process för draftsläsning H2020 som även skulle kunna användas för kommande Horizon Europe har tagits fram (Fig.12).

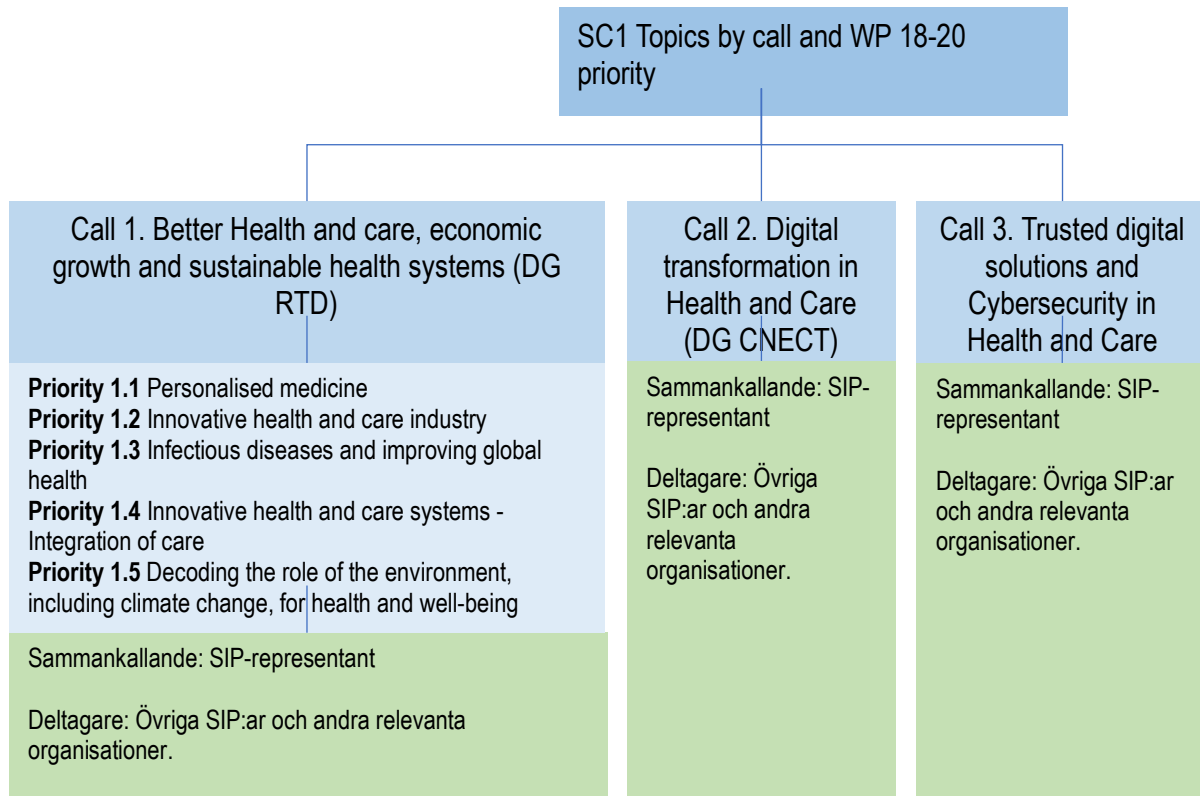

Fig. 12. Förslag till framtida inspelsarbete inför Horizon 2020 och Horizon Europe.

APPENDIX

1. Lärdomar från internationaliseringsarbete
2. Guide "H2020 facts, tips & tricks"
3. Bryssel Flyer
4. Rapport Resultat – H2020 inspel
5. White papers, 5 stycken
6. High level offert Bryssel
7. Inbjudningar till olika möten
8. Individ kartläggning
9. Rapport Danmark
10. Rapport Bryssel möte
11. Rapport EUREKA
12. Svenska Life Science projekt finansierade av Eurostars programmet 2014-2018
13. Rapport Norge
14. Sammanställning resultat, ppt
15. Draftsläsningsmetod
16. Arbetsmodell fokusgrupper
17. Arbetsmodell för nationell WS-serie